

HEDEN
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e

www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e 10.2.e

M 10.2.e

Datum

18 februari 2021

Notitienummer

2021-0000035246

Auteur

10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e 10.2.e

10.2.e 10.2.e

Van

10.2.e

Kopie aan

notitie

MCC-19 annotatie pt 2-5

Aanleiding

Op 19/2 vindt de MCC-19 plaats. Bijgaand vindt u de annotatie op agendapunt 2 tot en met 5. Daarnaast vindt u als bijlage bij uw stukken een overzicht van de maatregelen in NL in internationaal perspectief.

2. Algemeen beeld

Advies

- U kunt de toelichting anhoren.
- U kunt vragen naar de meest recente inzichten over de Britse variant en andere mutaties. U kunt vragen naar de berichtgeving in het AD van 18/2 over de berekeningen van het RIVM waarin blijkt dat de Britse variant minder besmettelijk blijkt dan eerder beweerd.

Toelichting

- U heeft verzocht om een overzicht van de maatregelen in Nederland in internationaal perspectief. Deze treft u bij uw stukken in de MR-map aan.
- Op 16/2 verschenen de gebruikelijke weekcijfers. Het RIVM gaf daarbij aan dat de verspreiding van het virus deze week moeilijk in te schatten was door het lager aantal testen. Iets minder mensen (190.000, tegen 195.000 een week daarvoor) lieten zich testen, waarschijnlijk vanwege de winterse omstandigheden. Het percentage positieve testen steeg van 10,7 naar 11,5 procent. Het gecombineerde reproductiegetal steeg van 0,91 op 22 januari naar 0,96 op 29 januari. De r van de Britse variant was daarbij 1,15, tegenover een r van 0,84 voor de meer klassieke vorm.
- Het gemiddelde aantal positieve tests over de afgelopen 7 dagen ligt op 3628 (waarde 17/2). In het ziekenhuis nam de bezetting af. Op 17/2 lagen er 1919 mensen met corona in het ziekenhuis (16/2: 1926), van wie 520 op de IC (16/2: 526).
- Het RIVM gaf daarnaast aan op 16/2 bezorgd te zijn over een nieuwe mutatie in de Britse variant. Deze mutatie is ook aangetoond in de Zuid-Afrikaanse en Braziliaanse varianten. Mogelijk is bij deze mutatie de opgebouwde afweer minder goed. De mutatie is tot nu toe 1 keer aangetroffen in Nederland.
- Volgens het coronadashboard zijn tot en met 17/2 835.929 vaccins gezet.

3. Briefadvies Planbureaus voor herstelbeleid

Advies

- Het briefadvies van de Planbureaus bevat een reeks uitgangspunten voor herstelbeleid maar mist verdere concretisering. Het briefadvies zal worden toegelicht door Kim Putters in de MCC-19 en daarna worden besproken.
 - U kunt de toelichting aanhoren.
 - U kunt de planbureaus complimenteren met de nuttige bijdrage. Wij kunnen dit inhoudelijk goed volgen. De volgende voor FIN relevante boodschappen van FIN komen terug en kunt u ondersteunen:
 - U kunt de oproep tot het meewegen van een breder welvaartspectief bij herstelbeleid steunen. In Kamerbrieven van het kabinet staat nu enkel maximaal controleren van het virus als doel (evt. i.c.m. beschermen kwetsbaren, ontlasten zorg en zicht houden op verspreiding). U kunt oproepen om vanaf nu in Kamerbrieven brede welvaart als doel te noemen/stellen i.p.v. epidemie sec om recht te doen aan gezondheid, samenleving en economie.
 - U kunt de oproep tot tijdige afbouw steunbeleid steunen. Creatieve destructie staat aan de basis van het verdienvermogen van de Nederlandse economie. Het voortdurende ruimhartige steunbeleid komt het aanpassingsvermogen van de Nederlandse economie niet ten goede. "De Action heeft na een jaar coronacrisis nog steeds geen webshop".

Toelichting

- In het briefadvies van de planbureaus worden een aantal aandachtspunten meegegeven bij het openen van de samenleving en het maatschappelijk herstelbeleid.
- De planbureaus concluderen dat het huidige beleid zich vooral richt op de acute crisis. Meer aandacht voor brede welvaart, zowel op de korte als lange termijn is gewenst.
- De problematiek die zich voordoet tijdens de huidige crisis moet integraal worden opgepakt, omdat deze veelal domein en departement overstijgen. Denk opgavegericht vanuit het perspectief van de burger en voorbij particuliere belangen.
- De planbureaus identificeren drie kwetsbaarheden:
 - Onderwijs en gerelateerde sociale problematiek
 - Klimaatverandering
 - Te lang doorzetten ruimhartige steunbeleid. Herallocatie van productiefactoren naar productievare sectoren gebeurt op dit moment niet vanwege het ruimhartige steunbeleid. Dit staat het toekomstige verdienvermogen van de Nederlandse economie in de weg.
- De planbureaus identificeren twee kansen:
 - Digitalisering heeft voordelen voor productiviteit en milieu.
 - Zet herstelprogramma's in om de productiestructuur aan te passen.

4. Routekaart en heropening sectoren – uitvoering motie-Dijkhoff

De definitieve stukken voor dit agendapunt zijn nog niet verspreid. De annotatie is gebaseerd op de stukken die voorlagen in de ACC-19 van 18/2 en de terugkoppeling hiervan. Mogelijk volgt vrijdag nog een aanvullende annotatie op basis van de definitieve stukken.

Advies

- U kunt aangeven dat het van groot belang is om bij het verstandig openen van sectoren onderscheid te maken tussen 1) prioritering van

maatregelen en 2) slimme aanpassingen van maatregelen die weinig impact op de virusverspreiding hebben.

- U kunt aangeven dat het van belang is om aan te sluiten bij de routekaart en de prioritering te baseren op basis van een zorgvuldige analyse. Deze zorgvuldige analyse is er niet, want het lijkt meer willekeur. Het is belangrijk om hiervoor een interdepartementaal afwegingskader te gebruiken.
- Uit eerdere analyse volgt dat onderwijs prioriteit moet krijgen: VO is belangrijker dan shoppen.
- U kunt aangeven dat slimme aanpassingen van maatregelen zo min mogelijk virusverspreiding opleveren (bijvoorbeeld click&collect of shoppen op afspraak). Dit kan ondernemers wel perspectief bieden en is ook anders dan enkel de openingstijden aanpassen.
- U kunt aangeven dat het belangrijk is om ook andere departementen te betrekken bij de uitwerking, want voorkomen moet worden is dat de partij die het hardst roept, uiteindelijk daarvoor beloofd wordt.

Toelichting

- EZK gaf ambtelijk aan er nog niet met sectoren afgestemd is. De bedoeling is juist om samen met de sector te bespreken tot slimmere plannen te komen.
- EZK heeft aangegeven om o.b.v. het afwegingskader een inschatting te maken van welke versoepelingen mogelijk zijn (binnen de fase zeer ernstig) en daarna zal het RIVM vragen om een sanity check op de effecten op de epidemiologie. Dit lijkt op een integrale toets, waar wij eerder als trojka op hebben aangedrongen. Wel is belangrijk dat alle departementen worden betrokken bij deze toets.
- We moeten ons inziens blijven vasthouden aan de prioritering die we eerder hebben gemaakt bij versoepelingen. Dat wil zeggen; onderwijs heeft de eerste prioriteit bij versoepelen van maatregelen (VO en BSO, maar ook MBO, HBO en WO).
- Daarnaast zijn er maatregelen die een klein effect hebben op het virus die we kunnen nemen, waardoor meerdere sectoren kunnen profiteren. Te denken valt aan maatregelen zoals click en collect of shoppen op afspraak, openen van contactberoepen, omdat daar weinig besmettingen zouden zijn. Of dit zo is zou het RIVM kunnen narekenen. Belangrijk is om deze slimmere maatregelen samen met de sector vorm te geven, ook om hen perspectief te kunnen bieden.
- In de ACC-19 van 18/2 is toegezegd dat EZK, SZW en FIN worden betrokken bij de nadere uitwerking hiervan.

5. Scenario's – toezegging Segers

De definitieve stukken voor dit agendapunt zijn nog niet ontvangen. De annotatie is gebaseerd op de stukken die voorlagen in de ACC-19 van 18/2 en de terugkoppeling van de ACC-19 De stukken zullen naar aanleiding van die bespreking nog worden aangepast, waardoor vrijdagochtend mogelijk een nazending plaatsvindt.

Bijgevoegd vindt u – conform uw verzoek – een overzicht van maatregelen in Nederland in internationaal perspectief.

Advies

- U kunt aangeven dat het basisscenario neutraal moeten zijn en niet onnodig negatief. Hier is in de ACC-19 van 18/2 ook breed aandacht voor gevraagd (dit zou VWS ook aanpassen):
 - Een derde golf als gevolg van de Britse variant is geen gegeven. In landen als Ierland, het VK en Portugal is de Britse variant al geruime tijd dominant, zijn maatregelen vergelijkbaar met in Nederland én

- dalen besmettingen. Wat kunnen we daarvan leren?
- In het "realistische" scenario wordt uitgegaan van verschillende tegenvallers:
 - "In het basisscenario is uitgegaan van enige tegenvallers in de toegezegde leveringen. [...] Er zijn nu overigens geen aanwijzingen voor tegenvallers."
 - "In het basisscenario is uitgegaan van een behoudende inschatting dat de transmissie beperkt wordt geremd."
 - U kunt aangeven dat een scenario niet tegelijkertijd realistisch kan zijn en conservatieve aannames kan bevatten (ook mbt vaccinatieleveringen).
 - Een recent schandaal in Duitsland laat zien dat de overheid doelbewust een te zwart scenario schetste om strengere maatregelen te legitimeren. Eenzelfde beeld wordt geschetst voor de Nederlandse situatie in een [recent volkskrantartikel](#). U kunt aangeven dat hier een groot afbreukrisico vanuit gaat en dat dit afbreuk doet aan het publieke debat over de noodzaak/proportionaliteit van zware maatregelen.
 - U kunt aangeven dat het van groot belang is om ook perspectief te schetsen. De huidige opzet van de brief wijst enkel op de risico's, niet op eventuele meevallers.

Toelichting

- Het proces is erg rommelig geweest. VWS heeft aan de hand van een eigen *tool* zelf scenario's uitgewerkt met ontwikkelingen van besmettingen en ziekenhuisbezetting. Het uiteindelijke stuk dat voorlag in de ACC-19 van 18/2 is pas erg laat verstrekt en niet afgestemd in de betreffende werkgroep.
- In de interdepartementale werkgroep was veel kritiek op deze scenario's, omdat het neutrale scenario erg negatief was ingestoken (opkomst nieuwe variant die 10% besmettelijker was dan Britse variant en trage levering van vaccins). Naast zit zogenaamde "neutrale scenario" waren er drie nóg negatievere scenario's opgenomen.
- VWS heeft uiteindelijk besloten om toch een koppeling te maken met de RIVM-scenario's. In de presentatie die in het DOC werd gegeven waren enkel RIVM-scenario's opgenomen. Andere departementen hebben geen tijd gehad om dit voor te bereiden en het is onduidelijk wat de onderliggende aannames zijn.
- In de ACC-19 is aandacht gevraagd voor het proces en de inhoud. Naar aanleiding van de aandachtspunten die op de inhoud zijn meegegeven, worden nog aanpassingen verricht op de stukken. Hierbij is afgesproken dat VWS in ieder geval gaat kijken of ze de scenario's in de verschillende fases kunnen plotten (fase 1: huidige epidemiologische situatie, fase 2: kwetsbaren zijn gevaccineerd, fase 3: iedereen is gevaccineerd) en of ze een realistischer basisscenario kunnen schetsen.
- De laatste stand is dat een kwalitatieve beschrijving van scenario's landt in de updatebrief van aanstaande dinsdag. Dit zal vermoedelijk weinig concreet zijn.